

qui quoniam danda vel recipiendo simoniam commiserint, nec quod illa sit, maiestates extirpint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurant, a qua nisi a Romano Pontifice, pro tempore existente, non possint absolvere, tater quam in mortis articulo confituntur. Si ita res habet, Abbas Abbatum eam retinere non potest.

Ad questionem alteram respondetur, Petrum non posse patrem aut consanguineorum ulli Beneficii filium prouentum quadam partem per Actum vel alter codice, quia non est ipse ejus dominus, ut pro libito eodem utatur. Communis tentativa est, Beneficiatus non nisi in Ecclesia aut Pauperum gratiam Beneficiorum suorum bonis vel pollo. Comitibus l. r. resp. moral. quest. 70. & 71. probat duo; primum est, quindecim sexularum spatio ad usque Dominicum Soto nullum bona nota. Autem propugnatissime Beneficiorum suorum fructuum abundantes dominos esse; alterum est, Beneficiarium prouentum ad Ecclesiam vel ad Pauperes pertinentium portionem in aliis deteruentem peccate mortaliter, & ad restituendum tenet.

Tridentina Synodus Sess. 25. cap. 1. de Reform. in questione, quae pra manibus est, omnino diserta est; Omnia vero eius incedunt, ne ex redditibus Ecclesia consanguineos familiae suae fuerit augere studens; cum & apostolorum Casu, prohibetur, ne res Ecclesiastica, que Dei sunt, consanguineis donetur, sed si pauperes sot, ita ut pauperibus distribuantur, eos autem non affranchiant, nec dissipent illos cuius; ita quam maxime pote, eas Sardica Synodus monit, ut omnes humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquaque carnis affectionem, unde multitudinem malorum in Ecclesia Seminariis existat, penitus denegare. Quia vero de Episcopis dicta sunt, eadem non solam in quibuscumque Beneficiis Ecclesiasticis tam facultaria quam regularia obseruantur pro gradu sui conditione observeri solet &c.

Super his Conciliis verbis animadversiter postulant tria. I. Beneficiorum bonum pauperum bonum esse, ac proinde illis effe tribuendum, cum sibi sumptus Beneficiarius id, quod ad ejus congreuam sustentationem necessario requiritur, ut proinde consanguineis nihil inde tribui possit, nisi revera pauperes sint. II. Necesse esse, ut Beneficiarius hos humanos motus, & hanc naturalem affectionem, qui dicitur erga cognatos, reprimat, ac proflus abiciat, ne ad lis beneficiendum patrum studio, quam vera eorum paupertate permovet. III. Ecclesiastico non licere partem prouentum Beneficii sibi, quoad ipse vixerit, cedere, seu donare, vel in eis ipsi redditibus pensionem certam facere; quia nimis ea effet quodam quasi Ecclesiastico boni alienatio, & quam prohibent Canonices, & Concilii verba illa: *Eas autem non disponere; nec dissipent illorum causa; dissipato quoque foret, quoniam illi donaret Ecclesia bonum contra Ecclesias regulas ac mentem, cum non ejus dominus sit, sed pars patrumque Oeconomus & Administrator.*

Quod questionem tertiam; Petrus omnibus sequitur atque humanitatis officiis ut debet ut Patrem ad institutum Locationem intermittendam permovet, ei, qui par est, observantia significans utriusque conscientiam eo perturbari, quod Locatio patrem abbatialium prouentum dominum faciat, quamvis ea sciret sit filius, ut eodem prouentum juxta Ecclesiam mentem administrare ipse possit ac debet. Quod si pater eo, quod superest, temporis spatio velit in Locatione perfistere, id quidem Abbas sine rebus, ne forte patris famam lata, quod repugnaret. Praecepto quarto: *Honor patrem & matrem; ita tamen, ut pro viribus caevis, non Abbatie bonum dissiperet, utique ipse post Locationem incommoda se detinenda, si quia pater inutilem, reparare, siquidem pater ipse reparare noluerit; ille quippe malorum est causa, quoniam in Locationem consensit; & si pater Locationem innoverat, nec potest filius, nec vero debet alatatis de causis afflentum præbere.*

Decimus hac die 7. Julii ann. 1693.
G. Fromageau.

C A S U S X X.

Simonia in Possessionis susceptione.

* Scholastica, cuius vi Resignatarius invenit possessionis facultatem, oblatam pecunia, obtinet & Resignatur, est simoniacus. Solus Ponit res signacionem cum clausula, retentis fructibus, firmare posse.

Q U A S T U M.

Rogantur hymillime Sorbona Doctores, ut scripto profarrant sententiam suam super ejusmodi difficultatem.

Ecclesiasticus periculoso morbo laborans adolescentem Capellam resignat. Lapsi sunt ab acceptis Provisoriis menses sex, qui possessionem inire adolescentis auderet, ne Resignatur.

(a) Bonacina de sim. quest. 6. p. 5. num. 8. disp. 1.

Ita agrotantis animum perturbaret. Sed cum timeretur, ne Resignatarius iure suo privaretur, nisi ante Resignationem mettem possessionem inire, adolescentis pater ad agrotum se contulit, & ad eum peractrandam, ut ejus filium Capella possessionem sumere patetur, scripto promisit se omnes redditus ei restitutur, & quodam vivere, quicquid ex Locatione percepere, solutorum. Super hac patris conventione quicquid adolescentis Resignatarius, an legitime Beneficium ipse possidet, cum non sine dictis clausulis ejus possessionem adierit, atque an illud permute posse?

R E S P O N S I O.

Concilium Conscientia subscriptum censet, non potuisse adolescentem patrem sua conscientia promittere se omnes Beneficii prouentus Resignantia relitorum, dummodo finaret Resignatarium possessionem sumpcipe: quia constat in hac re patrum tacitum inter patrem & Resignantem existere. Jam vero in Beneficiorum negotio actionem quamlibet Ecclesia prohibet; preterea Beneficii possit est aliquod spiritualiter, quia rei spirituali, cuiusmodi est Beneficii titulus, annexa est; possessionis autem sumpcio est tituli complementum: si ne quo Resignatarius Beneficii sibi resignat prouentibus frui non posset (a).

Ex Tridentina Synodi mente Sess. 24. c. 14. de Reform. simoniaci rediit ad invenientem possessionem pecuniam tradiri, nisi ea pecunia in ipsa operis confertatur; ut proinde statuit Synodus eis pecunia contra simoniacos in Jure decretis subiecti, qui in re Beneficiaria temporalia aliquid vel dederint, vel acciperint: eos vero, qui aduersus huius rei ratione conscientias, positis contra simoniacos editis facitis Canonibus, & varis SS. PP. Constitutionibus, quas omnes innovant, rineri decernit. Dixerat supra Synodus ejusmodi ingrediens in Beneficii simoniaci sumpcio laborare: *Agno, iherosolima, est, qui simonia libet Inscriptio non habens.* Et tane quamvis Beneficii possit tempore aliquid est videatur, ecce titulus Laici Judices de ea cognovit; iure gaudente contendunt; possessionis tamen sumpcio spiritualis potius quam temporalis habenda est, quamnam haec a Beneficiatus Beneficii funtiones obire, nullumque, quod ab eodem Beneficio possit, jus exercere non potest.

Non defuit quidem Autiores, qui contendunt Concilii positiones in Gallia (b) locum non habere, & Beneficiatum in calu Concilii Beneficii suo non privari, si quid inter possessionis gratia solvet; addi & illud potest, ad propositorum facti specimen quod attinet, Resignatio nullum jus novum ex Resignatione acceptilli, cum ei Capella reditum esset, ut te possessionem sumere patetur.

Sed ad hoc duo facilis est & expedita responso,

Ad primum: Ut ut eorum Autornum sententia statendum sit, certum exploratoriumque est, Tridentini, siiorumque complurim particularium Gallie Conciliorum, quod illud mortis fecta sunt, eam mentem esse, qua declarata est; propositam vero ipsam ex longe gravorem esse, de qua Tridentina Synodus loco citato commemorat; non id agitur, ut telibus, qui sumpcio Beneficii possessionis interferat, pecunia tribuar, sed in scripto promittitur fore, ut Resignans ad mortem usque omni Capella reditu potatur, atque ita inveniret ad assertendum Resignatarium suum possessionem inire; & quamvis ex propria lati specie non apparet id conditionem esse, quam expressis verbis Resignans exigerit, id ipsum tamen preparationis vim habuisse fit maxime vero simile.

Uno verbo oblatio Resignanti facta censeri nequit pura ac voluntaria liberalitas; ut ea quippe ejusmodi foret, expectandum fuisset, dum Resignatarius possessionem iniret, ante quam in eam verbum fieret, & adhuc tamen simonia sumpcio non abiisset, quia non immrito dubitatur Pontificis resignationem cum clausula, *retenit fructibus*, fuisse adulterium; oblitus porro adolescentis pater auctoritate propria, quod simoniacum appetit. Neque vero dici potest, Resignante vexationem illatam sumpcio, quam pater redimere cogebatur: quia ministrum Resignatarium liberam era possessionem inire independenter a Resignante, ac proinde nihil aferat vexationem.

Quod secundum: Sane convenit Resignantem nihil novi Resignatario tribuere, sed factis est Concilium, prout quidem ad possessionis sumpcionem ipsos fati, tamquam cum simoniacis cum iis agere, qui aliquid expresse vel talius dant, vel exigunt, ac generatim quicunque tempore tribuit pro spirituali; addi & illud potest, id scandalum plenum sumpcio, quod pater egit, ut possessionis invenientia facultatem filio obtinere.

Ex his omnibus sequitur, si quid Resignanti sumpcio est, ut patris promissio executioni mandaretur, ad Romanam SeDEM confundendum esse, potendumque a Pontifice, ut purget, quicquid in hoc negotio virtiosum est; & quod inde consequitur, filius Beneficio legimus retinendo habilis declaretur; ante quam id fiat, ille permute non potest. At si nihil

(b) Caballus. in praxi l. 3. c. 4. n. 7. Garcias & p. c. 2. n. 97.

S I M O N I A.

nihil Resignanti solum est, Resignatarius absque dispensatione Beneficium retinere potest, nil tamen Resignanti tribuens vi promissionis eidem obstricte.

Decimus hac die 26. Martii ann. 1693.
G. Fromageau.

C A S U S X X I.

Simonia in permutatione.

1. *Permutatione simoniacae est, cum adeo pecunia biplausio, Beneficii reparacionem pratexat.*
2. *Eb pariter simoniacae, cum Compromutatione alteri Beneficium promittit, quod nondum vacat, & pars in aliquo publici ararii administratione.*
3. *Simonia est resignatio, pro qua pecunia promittitur; quique eam recipit, Pauperibus restituere tenetur.*
4. *Abbas, qui non dedit operam, ut Anecessor suis reparaciones necessarias ad ejus tempus spectante conficeret, eas ipse propriis sumptibus edere debet.*

Q U A S T U M.

Resignatur Titio Abbas, cuius redditus quatuor mille quingentorum librarum est cum pensione librarum bis mille. Mensa ante contigerit inundatio, qua non paucis molendinis, qua precipuum hujus Beneficii prouentum constituant, extremam periculam attulerat. Incolum, quorum omnium intererat, obtinuit, ut Abbas Molendina restituere jubeat, ita tamen, ut in eum agere possit, qui incile ponendum curabat, unde inundatio extitisse putabatur. Titius cum ab inciliis sumpcio auctore compensationem consequi non potuerit, ipse, insumpsis circiter duodecim mille libris, remedium attulit.

Denuo idem Titius cum videret Resignantem suum locum Abbatiam, accepta strenua, pretio minimo, locationes abrogandas curavit; sed ut id obtinuerit, ei sustinenda fuerit litigia, edenda solutiones, & octo mille librae circiter expendenda, in compensationem Abbatiae Locationis Libras bis mille quingentas addidit, eamque usque ad septem mille libras exultis. Tenuit Abbatianum non ultra annos tres cum dimidio, ac nedum lucrum percepit, libram circiter quinque mille di solum solevo coactas fuit.

Titius veritus, ne eadem inundatio contingat, & ruris duodecim mille libras impendi necesse foret, atque adeo non ignorans non nisi ex Refcripto Magni Confiliis se Abbatiam frumenta debere Bullam obtinere, quo libris sex mille constarent; statuit Abbatianum edere cum onere ejusdem pensionis Resignanti folienda; sed ad impensis, quas fecerat, fassendas quindecim mille libras exigit. & cum simplici feptingentorum librarum Beneficio Abbatianum permittat. Praetera pater ejus, cui Abbatianum tradidit, ei le perfectum promittit, ut Canonicius; quem ejus filius obinebat, ipsi conferret, & ipse ararii publici curandi participes fore; fatus illi non permittat. Posteriori promissi pars effectu curavit; et vero collatus est Canonicus, quem statim pure & simpliciter resignavit absque ulla pensione aut conditione, tantum ab amico sollicitatus, qui eidem tellatus est Resignatrum cordatum hominem est, & beneficio bene usum; & fane tertio post mense et sexcentos nummos aureos ultra atque omnino libras largitus est; quia porro id nec petuit, nec stipulatus, putavat Abbas eam pecuniam vim se tutu conscientia accipere posse. Id eum in præfatione sollicitum habet, quod ab eo Canonicum pro alio petuit, ei dixit se credere, fore, ut quingeni nummi aurei ei donarentur; cui Resignans respondit; te, si sexcentos dari libuit, non pugnatur, ac sexcentos quidem acceptum, ut dictum est. Super hac facti specie consuluntur Doctores, ut ex ipisis intelligatur, cuiusmodi errata patratur Titius ita se gerens, & quo tandem remedium opus sit?

R E S P O N S I O.

Theologia Doctores subscripti censent, I. Permutationem, quam Titius edidit Abbatia cum Canoniciu septingentorum librarum redditus, ex lege, ut sibi redderentur quindecim mille librae pro reparacionibus, & sumptibus, quibus obnoxius fuerat, ut Locationum abrogationem obtineret, unde Abbatie annuarum bis mille quingentorum librarum augmentum accedit, simoniacam esse, perinde ac conditionem, que executioni curatam est, tribuenda scilicet Canonicus, nisi a Pontifice imperata facultas fuerit; Titiumque ipsum ob hanc duplicitem clausulam in excommunicatione incidunt, Beneficiis, quae obtinet, privari, ac teneri restituere summarum librarum quindecim mille in Pauperum, vel Ecclesie favorem, eundemque ad Romanam Sedem configura debere, ut in integrum restitutar, hoc omni commercio fideliter expoſito.

II. Conditionem, quam exigit, ut ararii publici administrandi particeps fuerit, simoniacam esse; eam tamen, cum effectu caruerit, simone pecunias adjunctas non habere.

III. Canonicus resignationem, prout quidem perfecta est, elle simoniacam, eique, ut prima pecunia omnes conjunctas esse; eum debere sexcentos nummos aureos in favorem Pauperum vel Ecclesie restituere, sibique, ut supra dictum est, proprie; nimis in Romana Curia rem expondere, ut abolitionem obtinet.

IV. Quod attinet ad incommode Abbatie Molendinis, ante quam ei resignatio fieret, importatum, quodque ipse reparare jussus fuit, ita tamen ut in eum, qui aquam averterat, agere posset, curare debebat Titius, ut mali auctor ea posuere multaret; ac si forte Judeex ab ejusmodi reparacionibus eum liberaret, debebat agere in Resignantem, qui ad eas edendas damnatur fuerat, quia nempe ejus tempore damnatum contigerat. Cum Titius id curare neglexerit, in eum recidunt reparaciones.

Decimus Parisiis hac die 14. Aprilis ann. 1674.
Aug. de Lamet.

Animadversiones Sorbonæ Doctoribus exhibet super Causa modo propositi decisione.

Ex Sorbonicorum Doctorum responso tenetur Titius redire libras quindecim mille receperas in compensationem reparacionum & indemnitätum, quas tribuit Conductoribus, unde Abbatialium redditum argumentum exitit; eorum iudicio reparations specebant ad Resignantem, vel ad eum, qui damnum intulera. Eas ille ab eo non potuit exigere, qui cum septingentorum librarum Prioratu Abbatiam permittavit; conventione, quam Titius cum eo invicit, ab ipsis simoniacis confetur, agentibus eum in excommunications pecunias incidisse, spebant stipulatione Canonicas, cujus gratia facultatem a Pontifice nec petit, nec obtinuit.

O B J E C T I O N E S.

Objicitur, Prioratum quidem, cuius annus redditus septingentorum librarum est, in Romana Curia receptum, & in resigneatione enuntiatus fuisse (a).

Quod attinet ad Canonicas (b), verum quidem est, Patrem ejus, cui Abbatia resignata fuit, dixisse Titio mota proprio: cum filius meus Abbatianum obtinuerit, præsto est Canonicus, qui opera mea tibi resignabit in ejus favorem, cui ut potissimum gratificari volueris; nihil opus erit Litteris Signatura Romana Curia, sed fatus erit, peracta resigneatione, expediri provisiones Regis magno sigillo firmatas. Id autem non est factum nisi sex mensibus post initiam Abbatie possessionem, & resignatio occupata fuit ejus nomine, quem Titius nominavit, qui scilicet postea sexcentos nummos aureos (c) donavit, quamvis nulla fuerit verbalis aut scripta conventione; sperante quidem Titio futuram, ut non medioce munus sibi tribueretur, quod re ipsa tributum fit mensibus quatuor & amplius ab initia possessione, cum illud Titius unquam petiuerit.

Censuerunt etiam Doctores Canonicas acceptancem & resigneationem, que perfecta fuit, simoniacam, & excommunicatione subjectam, ac proinde restituere locum esse. Rogantur humillime, ut decisionem suam in hoc quoque capite expendant, cum negotium clarius in hoc supplici libello, quam in eo, quo sibi oblati, judicarunt, explicative fuerit. Quod si sententiam suam confirmaverint, eam Titius nec repugnans pro viribus exequetur.

Quod spectat reparations, quarum causa pronuntiant Doctores Titium in eum agere debuisse, qui incile posuerat; ac si ille liberatus esset, debuisse in Resignantem invehi; quippe qui ad eas conficiendas damnatus fuisse, quandoque deparare, secus rationem redditurus omnium malorum, que cunctatio attulisset, proprieza quod ruptis aquarum retinaculis, universus locus inundaretur. Defendit se Titius, eoque que ad Resignantem fum mihi; se enim, qui approbationis, atque adeo Abbatialis tituli nondum certus esset, nolle tam gravi impensa subdere. Eam tamen illi curarunt ad reparations damnandum, & eodem tempore Abbatie redditus restituere, secus rationem redditurus omnium malorum, que impius

Respondet: statim ab illato Molendinis detimento ejus loci Incolas, ubi Molendina sita fuit, dedisse operam, ut in ius vocaretur Titius, qui Abbatia resigneationem ex mense obtinuerat (d). Regis autem approbationem post sex tantum menses & amplius obtinuit, ac libetius dicta Molendina restituere, secus rationem redditurus omnium malorum, que cunctatio attulisset, proprieza quod ruptis aquarum retinaculis, universus locus inundaretur. Defendit se Titius, eoque que ad Resignantem fum mihi; se enim, qui approbationis, atque adeo Abbatialis tituli nondum certus esset, nolle tam gravi impensa subdere. Eam tamen illi curarunt ad reparations damnandum, & eodem tempore Abbatie redditus restituere, secus rationem redditurus omnium malorum, que impius

impeditur, & Aulicu[m] R[ec]escriptum editum est, quo mandabatur, ut ab ejus confessione desisteret, quod Aula Commissarii de re cognitio acceſſerent, convenit Titius Praefectus M. C. qui incile ponendum curabat, ut, quia dicta fuit, ei declararet, cumque regaret, ut Rescripti executioni invigilaret, atque ita locus esset reparacionibus, quorum retardatio regioni nocet, cum ad trium fere leucarum spatium non alia adfert molendina, quibus grana subigerentur. Refpondit Praefectus expectandum non esse, dum Aula Rescriptum locum habet, futurum, ut incile abeo fo[re]fumis formulae conficeretur, sed omnino molendina quantocuyus reparanda, fecis M. C. perfecturum, ut Abbatis, cuius proventum sibi sumeret, sumptibus repararentur. Titius sentienti sibi non fatis virium esse, ut in M. C. actionem intenderet, ad locum periret, & Molendina reficienda curavit, haud accito Religianti (i), qui tunc Melita versabatur, & generalme Conducentem ad pecuniam, quam tamen ex Locationis pretio recipere, ergo gaudam adgit. Itaque Titius dicas reparaciones edidit, cum ad eas facienda M. C. adigere non potuerit, siquidem eas paragere tenebat, quicunque eo litigium, cui procul dubio succubasset, aggredieretur, & cum sentiant Doctores in ea facti specie reparations ad Religiantem spectasse, id ille quidem ultra concedit, cum tamen eis ipse perficeret de his, vel ex Abbatialibus redditibus ad se spectantibus, cumque in praefenta compensationem a Religianti (j) petere nequeat, in quem condemnationem non obtinuerit (k), non inde consequitur, cum non debuisse Religianti pensionem solvere, cumque suo id dannifico fecerit, non teneat Pauperibus aut Ecclesiæ eam tribuere pecuniam vim, quam solvit Religianti pro pensione, quam solvere debuit, vel reparacionum impensis eam compensare, quippe cum penso in Romana Curia probata fuerit, ac praeterea ad id ipse nominatus excelsi Consili[us] Rescripto damnatas fuerit (l). Cum enim redditus in ejus, & in Conducitorum manibus sequestrato positi essent a dicti Consiliis Crederioribus, qui prouide in eum condemnationes etiam perfonales obtinuerunt, Rescriptis Consili[us] mandatum est, ut, cum Religiantis tunc temporis Tuneti apud Turcas captivus esset, ei per Creditoribus Titius folveret ad ultime libras duodecim mille pro eius re lempatione ac libertate, tum vero Creditoribus folveretur; quod in Titium summo jure executioni mandatum est; qui prope quicquid debet (m) ex dicta pensione, Tunetum mittere coactus fuit; atque ita quidem Religiantis in libertatem vel restitutio[n]em. Ergo Titius Doctores orat, ut Iuges hoc articulo apertam sententiam faciat (n); ratius eorum dicitionem pure & simpliciter ad 15000 libram, & 600 numerorum aureorum restitutio[n]em relieri, Abbatialibus redditum ratione habita, libram 2000, pensione deducatur; eos eis rogit super Canonicos articulo (m), prout quidem in hoc libello supplici exprimitur.

Animadversant Doctores, siquidem ipsi libuerit, Titium, dicas restitutions facere teneat, cum Abbas fuerit per annos tres & dimidit Abbas non mediocris, rancum absente, ut vel minimum inde lucrum percepit, ut potius de suo duodecim mille circiter libras spenderit (n); quod quidem, rogantur, ut repente, ac videant, an tuta conscientia (o) res emolliri possint?

Exorant ideo Doctores, ut edicant, an dicta restitutio ita facienda (p) sit, ut posthac hanc Titii Creditores non nulli, qui non satis in bonis habent, quicunque, nisi n[on] folveretur, grava dannum subirent; atque eisiam an Titius, cui consanguinei sunt extrema inopia laborantes, posfit dictam restitucionem vel omnino vel ex parte in confangueos suos conferre, qui summae egelatae premuntur (q) & pueri non carent, que in salutis dilectione sunt polte, quod necessariis rebus defluantur, nullumque aliud subfundit sperent, quam quod illis concedere Deus voluerit. Atque id quidem, ut etiam ea permutatio, prout quidem ejus negotia se habent, illi haec omnia præstat posfit; sed cum fieri tamen possit, ut aliquando eorum, de quibus supra, nonnulla excepti valeat, querit, underam exordiri debeat, optans eorum sententia le omnino conformare, eamdemque pro viribus exequi.

R E S P O N S I O N E S.

(a) Receptus est quidem Prioratus in Romana Curia; at non nisi per simoniacam permutationem, quoniam ea permutatio Prioratus dedit cum obligatione compensationis libram quindecim mille; hac autem compensationis obligatio conditio est, quae permutatione efficit simoniacam.

(b) In Expofitione prima dicitur: prout dicas quindecim mille libras pater ejus, cui Abbas resigebat, ei filii Canonicum promisi; idque executioni mandatum fuit. Hac autem ab iis non abhorret, quo occurrit in hac altera Expofitione, atque adeo inter Canonici Religiantis patrem & Religiantum conventione extitit simoniacæ, quæ simoniacam permutationem partem constituit, & executioni manda fuit.

(c) Habet Rescriptio prior, eum, qui consultit, ab amico sollicitatum, ut Canonicum resigere, certumque redditum

C A S U S XXII.

Simonia palliata resignatione cum pensionis reservatione.

Resignationes cum pensione, quæ fiant cum pensionis ante initiam possessionem redimende ratio expresa, vel tacita, sunt simoniae.

2. Canoniciarum hic ratione adoptis satis gravis actionibus prelio fuit, id eni[m] a Simona liberum est, tenetur frater, quæ non consumserunt, restituere, & ad Episcopum configere, ut novas provisiones obtingant, & se eorum ignorantia voluntaria fuit, & ex ipsorum cupitatis orum tractis, cum illis tangunt cum proprio dictis Simoniacis agendum est.

Q U A E S I T U M .

Exstat in Cathedrâ Ecclesiæ Statutum, Martini V. Ballam, prohibens, ne quis Canonicus recipiat, qui pensionem in sua Præbenda sibi retinuerit. Ad Statutum hoc eludendum, redimetur pensione reservata, antequam ad Capitulum accedatur; quod proprii nihil est aliud, quam Beneficium eum cum pacto expresso vel tacito sex, octo, decem, vel duodecim mille libras solvendi; neque enim defunt Canonici, ex quibus hec summa percepit est. Cum hic periculus mos, qui communis est, nonnullis Ecclesiasticis scrupulose inveniunt, confitunt sibi ex aliquo tempore, tanquam Capituli nomine, Parisiensis Doctores, qui morem simoniacum declarant. In prefensi ita inquirunt, qua demum ratione cum Canonici suorum jam Beneficiis ita potius Episcopus & Confessarii se gerere debeant?

Episcopus ejus, qui nunc presul, antecessor hunc euandem casum praestitum durum Universitatim judicio subiectum votis, & contendit decisum in illis suis h[ab]et in re simoniacum nihil occurrere. Omnia animi hoc responso complicite deinceps in hac bona fide species perficerunt.

Eorum fere Beneficiorum pertinacia & cœctias super hoc articulo tanta est, ut sibi persuaderet non possint malum esse ita Beneficia obtinere, ac tam misera mentis imbecillitate premitur, ut agere ferant sibi de hoc modo extirpare verba.

Non ergo id agitur, ut, quod tutius est, proponatur; nihil enim, ut vel vera similitudinem, proficerent, magnaque conatu magna ruga, quod dictur, agerentur; sed ut, si h[ab]eret possum, in ordinem illi redigantur, eorum infirmatis & ignorantia ratione habita, & aliquo temperamento, quo Beneficiis non abdicatis, purgator ingressus, excoxit.

R E S P O N S I O .

Theologia Doctores subscripti sententia, ingressum horum Canoniciorum in proprium Canonicatum, prout quidem expofitum est, omnina vitescit est.

I. Quod artinet ad Conventionem, que Religiantem inter & Religiantem inuit, quia Religiantis promittit se Præbendam suam cum pensionis reservatione reliquatur, & Religiantarius se pensionis hujus creationi confessurum promittit; h[ab]et enim conditionis contra montem Statuti & Balli Martini V. quibus prohibetur, ne recipiat aut admittatur illius Canonicus, qui Canonicatum suum pensione obteraverit; ut proinde tum Statuti tum Bullæ ex ratio fuerit, ut fine pensionis reservatione Canonicatus resiguerantur.

II. Quod spectat ad provitiones & creationes pensionis in ejus Conventionis conceptione obtentas; sunt enim subreputatio & nulla, quoniam non nisi veritate Pontifici occultata obtinuerit, nempe Statutum, Martini V. Bulla roboretur vetrare, ne quis Canonicus, qui Canonicatum suum pensione obteraverit admittatur, aut recipiat, id si Pontifex celatus non fuisset ab Episcopo provideri ex sanctione Capitis, & nisi alterius elatione & ceteri posset in has verbis: Quamvis circa eum, qui ignorante recipit simplex Beneficium per simoniacum præsumens, post liberam resiguationem, Episcopus dispensatio relatur. Præbenda Beneficia simplicia sunt, & qui agunt, prout Universitatim durum in re Ecclesiastica praeflant Doctores sententia, culpandi non sunt, quia eorum ignorantia non est culpabilis.

Si ergo Episcopus & Confessarii pertulam habent, Canonicos ita præviros suis Præbendas positus esse per simoniam realen culpabilem, quamvis resiguatione cum pensionis reservatione palliata: eos tangunt simoniacos habere debent. Contra si justa principium a nobis postum julicant eos simoniaci quidem præviros esse, atque crimen, quod invincibili ignorantia peccarunt; Episcopus agere debet iuxta appellatum caput si quis alienus, & Confessarii moneros eos debent, ipsorum titulum nullum esse, atque adeo ad Præbendarum summa fructus, quos nondum consumperint, retinendos obligari, eccl[esi]e ad Episcopum mittentes, ut novas provitiones obtinant.

Sed quoniam parum effet præterito malo remedium aliquid afferri, ni Episcopus operari daret, ut id omnino tolleretur, ejus prout est illus, qui in idem crimen ex ignorantia labi possent, tum a Concionatoribus & Confessariis.

V. In Iuritione tum tristia quad Provisum, tum pensionis quad Religiantem; neque enim Beneficio titulus percipi possunt.

Sed quod pejus est, simonia palliata ejusmodi Conventionibus continetur; in his enim Conventionibus Præbendas suas pro certa pecunia dant Religiantes. & Religiantari pecuniam erogant, quod resignatum Præbendarum est pretium; sed hoc venditio & hoc empio teguntur specie resignationis cum pensionis reservatione; & hec species eo gravior est, quod

veitum est in hanc Ecclesiam recipi admittitque Canonicum album, qui Præbendam suam pensione oneraverit.

Beneficium quidem, regulariter loquendo, cum Pontificis beneficium non sine pensionis reservatione resigatur potest; at si quis, reservata sibi pensione, ita vel ore tenus vel via vocis stipulari vellet, ut Religiantarius statim a receptis provisionibus & ante initiam possessionem ejusmodi pensionem redimeret, nemo non ejusmodi Conventionem simonia palliata dammare. Jam vero potiore iure qui cum pensione Beneficium resigat, quod novit cum pensione resigatur non potest, tanquam simoniacus damnandus est, cum id agit, ut pecuniam obtingat, quam ante initiam possessionem sibi a Religiantario solutam vult; quia scilicet ille resignationem accepta, redemptionem solvere debet, vel possessionem minime donatur.

Dicitur fortassis, partes non stipulari, ut Religiantarius pensionem redimere renear, sed ei liberum esse Beneficium remittere, vel Religianti remittere, cumque ejus redemtionem concit, id ab his pars aliciba voluntate pender, quippe qui id posse agere & non agere.

Sed responderet in Expofitione non obscurè significari parties in Transactiōnē si minus scripto, at verbo tenus, vel per se, vel per Mediatores convenire, ut Religiantarii redemtionem conficiant, & id quidem erogata certa pecunia summa, ut sex, octo, decem, seu duodecim mille libram, de quibus convenient; jam haec stipulatio verbalis, & simonia conventionalis est, quæ cum executioni mandata sit, simonia resalvata, ex quibus hec summa percepit est. Cum hic periculus mos, qui communis est, nonnullis Ecclesiasticis scrupulose inveniunt, confitunt sibi sibi ex aliquo tempore, tanquam Capituli nomine, Parisiensis Doctores, qui morem simoniacum declarant. In prefensi ita inquirunt, qua demum ratione cum Canonici suorum jam Beneficiis ita potius Episcopus & Confessarii se gerere debeant?

Episcopus ejus, qui nunc presul, antecessor hunc euandem casum praestitum durum Universitatim judicio subiectum votis, & contendit decisum in illis suis h[ab]et in re simoniacum nihil occurrere. Omnia animi hoc responso complicite deinceps in hac bona fide species perficerunt.

Hinc nimur illi, cur de Expofitionis veritate non temere dubitetur, nempe Episcopum, qui proxime presul, cum super h[ab]et praxi animo non parum angeretur, eam dubius magni nominis Universitatibus ponderandam proposuimus, ei quoque responsum fuisse eam a simonia probris vacare.

Episcopus, qui in prefensa posulat, quid agere debet, ut in toto ponat Canonicos, qui Præbendas suas ita obtinuerint, habent ratione eorum imbecillitas & ignorantia, in qua haftenus existimant, atque ut, si fieri posset, aliquod temperamento exciperit, quo eorum, reteritis Beneficiis, purgator ingressus, videtur debet, an re vera in dubiis Universitatibus ita responsum fuerit.

Si enim ita re nos habet, nulla ratio præsto est ad horum statutum, hos Canonicos redigendi; eorum quippe simonia non exigit ignorantia invincibilis & non culpabilis consecutio; debent ergo illi tituli suo remunire, neque eos potest Episcopus in integrum restituere, vel novis deinde provitionibus intruere; neque vero eos a culpa liberat confundere.

At si certum sit in dubiis Universitatibus judicatum fuisse præmixim simoniacum non esse, quamvis Subscripti contra sententia, Provisti simoniam tantum non culpabilem admittant, quia supponunt ignorantia invincibilis eam excludat. Titulus quidem subscriptorum sententia nullus est; sed ita rursum potest ab Episcopo provideri ex sanctione Capitis, & nisi alterius elatione & ceteri posset in has verbis: Quamvis circa eum, qui ignorante recipit simplex Beneficium per simoniacum præsumens, post liberam resiguationem, Episcopus dispensatio relatur. Præbenda Beneficia simplicia sunt, & qui agunt, prout Universitatim durum in re Ecclesiastica praeflant Doctores sententia, culpandi non sunt, quia eorum ignorantia non est culpabilis.

Si ergo Episcopus & Confessarii pertulam habent, Canonicos ita præviros suis Præbendas positus esse per simoniam realen culpabilem, quamvis resiguatione cum pensionis reservatione palliata: eos tangunt simoniacos habere debent. Contra si justa principium a nobis postum julicant eos simoniaci quidem præviros esse, atque crimen, quod invincibili ignorantia peccarunt; Episcopus agere debet iuxta appellatum caput si quis alienus, & Confessarii moneros eos debent, ipsorum titulum nullum esse, atque adeo ad Præbendarum summa fructus, quos nondum consumperint, retinendos obligari, eccl[esi]e ad Episcopum mittentes, ut novas provitiones obtinant.

Sed quoniam parum effet præterito malo remedium aliquid afferri, ni Episcopus operari daret, ut id omnino tolleretur, ejus prout est illus, qui in idem crimen ex ignorantia labi possent, tum a Concionatoribus & Confessariis.

V. In Iuritione tum tristia quad Provisum, tum pensionis quad Religiantem; neque enim Beneficio titulus percipi possunt.

Sed quod pejus est, simonia palliata ejusmodi Conventionibus continetur; in his enim Conventionibus Præbendas suas pro certa pecunia dant Religiantes. & Religiantari pecuniam erogant, quod resignatum Præbendarum est pretium; sed hoc venditio & hoc empio teguntur specie resignationis cum pensionis reservatione; & hec species eo gravior est, quod

fit a Capitulo Statutum edi, quod ad abusus omnes, qui Statuti veteris & Bulle confirmantis occasione irreperere possent, impediendos preciperetur, ne quis in ultiis Canonicas Ecclesias Cathedralis possessio collocaretur, vi provisio- num, que ex prolationibus cum resignatione in favorem non sine penitentia reservatione, vel aliis ejusmodi rationibus impearat iussent.

Decimum Parisiis huc die 14. Julii ann. 1671,
Aug. de Lamer.

C A S U S XXIII.

Simonia Transactionis ad obtinendam Parochiam pacificam possessionem.

- 1. Non potuit Parochus ob tempore fratris bonum Parochia sua resignationem, quam in unius e nobiosis favorem ediderat, revocare; nec nos ipse, ut sibi Beneficium fermare, promittere posuit se libras quingentas Fratri sui fratribus solvendis; Transfatio hac est simonia.
- 2. Quicunque Transactionis, quae particeps extiterunt, panis simonis addictus habuerunt.
- 3. Quae libras quingentas exigit, quae sibi promissa volunt, in jubitate, & crimina vexatione reuertit.

Q U A E S I T U M .

Cum Parochus per resignationem Parochiam aliam obtinuerit, Vir nobilis loci Dominus Sempronius recens Provisi fratrem, quem obvium haberuit, ita allocutus est: Lector equidem, & gaudeo fratrem tuum nobis Parochum fore. Rerpondit Sempronius: Frater mens aliam Parochiam possidet, nec tuam retinebit; at fatem, inquit Vir nobilis, probus nobis hominem det; dabit enim vero, rerepondit Sempronius, quem tu quidem volueris; quod acceptum Vir nobilis non magis magna gratia animi significavit.

Fretus Sempronius fide Vir nobilis cundem Presbytero promisit, se, si libra nongeta sibi darentur, effundat, ut ei Beneficium refugiat. Proposuit Presbyterum Sempronio, qui respondit: Resignatio quidem a me non pendet omnino: entia tamen apud fratrem pro viribus. Exandescens Vir nobilis, ut vero, inquit, id mihi promissi; meum erit efficeri, ut obtinetam fidem petre. Contentionis hujus consensu factus Parochus, & ex pravo fratris confundendo passus, Parochia Titio nepoti suo resignationem ad Romanam Curiam misit.

Vir nobilis id intelligens acriter minitatus est Sempronio, qui perterritus quingentas libras prebut Viro nobili, ut ejus animus tranquillaret.

Sempronius repetebat, quam dederat, pecunie studio Titi matrem interpellavit, ut ab ea ipsius dannum repararet; inquies eam te pecuniam dedisse, ut Parochiam a vexatione redimeret, eisque filium in possessionem pacificam vindicaret.

Repouit Titii mater, nil causa fuisse, cur ille libras quingentas daret in graciem Parochia, quae quadrangentes non valent; eum tamen lecisse, dum Viro nobili Beneficium promisit ei conferendum, quoniam illa propulsit: atque adeo ipsum sibi imputare debet jacturus, quam subibat, eaque perferre, prefserit cum exigit, infelix tum matre ipsa, tum filio: se propterea quingentas libras ei minime redditorum.

Sempronius ad resignationem, quam ediderat, revocandum, ita futuram sperans, ut quingenta libra sibi a Tito solvantur.

Obtulit diu Parochus, inquiens se non posse resignationem ea de causa revocare, ac Sempronium dignum esse, qui pecunie, quam omnino perperam dederat, jacturam faceret: quoniam nec poterat nec debuerat resignationem promittere, quia ab ipso minime penderet, ut Virum nobilem ejus dominum faceret.

Sempronius tamen adeo vehementer insit, ut fratrem ad revocandum adigere, & revocationem Titio significantem curavit, antequam resignation in Romana Curia per tempus admitti posset.

Non est omnitudinem, alium non desuisse, qui idem Beneficium petret, contendens eum, qui Parochus, de quo agitur, resignaverat, resignationem tempore ments impotem fulle, lege id probare posse.

Egit cum hoc Contendens Sempronius, conveniente, ut si Beneficium obtineret, ille quingentas libras ipsi redderet, & ostauginta penitentia libras Titio quotannis solveret.

Hac inita conventione, Sempronius fratrem impulit, ut Titum, qui in Seminario verobatur, acciret, ea lege, ut ante matre se fisset.

Cum ille venisset; mi nepos, inquit Parochus, Impetrans, qui cuum Beneficium affecta, est homo rixosus, quoniam tibi grave negotium faciliere posset; at si in quidem volumen, tibi convenit inter nos, ut ille fratris quingentas Viro libras nobili traditas reddat, tibique octuaginta librarum penitentia

statutus, cuius gratia tu amico prolationem facies, ut cum eo agatur.

Respondit Titius: Mi Proave, Beneficium mihi ex te est,

& paratus sum illud tibi reddere, prout volueris. Tum Presbytero confanguineo sui Prorationem tribuit, ut agebat cum Imperante.

Titius spoliatus aegredit ad matrem, eique rem totam aperuit, nec filiut de Proractione, quam Patru mandante, ut cum Imperante aegredit, ediderat, significans se proinde Beneficio definitum in Seminario concidere.

Titius mater Beneficium jacturam agere ferens & de Parochio & de Sempronio, qui eum agere cogerant, velemeretur conquaella est.

Sempronius vero si per amicum proposuit, futuram, ut si illa libras quingentas se reddituram promittere vellet, ipsa Proractione suppliceret, & Imperante reprimetur.

Titius mater Beneficium filii proractione amittit intelligens, libras quingentas tanquam pecuniam mutuam se solvatur recipit. Tum vero Titius Parochia pacifica possessor exigit.

Decimeno post Sempronio, qui nec forte, nec ejus tumens confit adhuc petierat, litigium fuit eam Titi matre, quae ipsum increpuit, inquiens eam maius fidei hominem esse, ac meministi debere, quemadmodum quingentorum librarum promotione a te exhortasti; & te quidem restituens Littera sumptuaria, cumque nol percepitur.

Sempronius timens, ne pecunia jacturam faceret, pronuntiavit se actiones multas, quibus in Titi familiam gaudebat, perlectarunt, operante daturum, ut ad iuris apices discuterent, idque cum ejus matris incommodo duplo majore.

Titius, qui ne cum Patru contende, nec item habere vellet, obtulit se quingentas libras, & quicquid eam familiam deberetur, ei solvatur.

Difcissum semipeni actiones apud Parochum fratrem, competenterque est ei non deberi nisi centum francos, qui Vir nobilis libras quingentas addidi sexcentas libras constituerunt, tam eam patrem voluerat.

Feliciter fuit Sempronius actiones apud Parochum fratrem, qui respondit: Resignatio quidem a me non pendet omnino:

Antiquo post Sempronius obstrictam sibi fidem cessit genero, qui condemnationem obtinuit, & agit in praesentia cum Tito, ut sibi fors, census, & impensis solvatur. Concedit Titius se coram Deo non teneri nisi centum francos, solvere, quos eam familia Sempronio debet, quingentis autem libris & impensis solvendis patrum suum Parochum obnoxium esse, quippe quae per resignati nisi revocationem extiterit vera causa posteriorum obligatiuum, quas inde una cum matre subiit, ut se a Sempronii vexatione redimeret.

Ingrati animi criminis Parochus accusat Titium, qui eum impedit, cum Beneficium ab ipso obtinuerit. Ait eam nec a Sempronio, nec a te ad subeundam obligationem adactum fuisse; Sempronius porro quingentas libras desidit ad redemandam vexationem, easque proinde etpetenti juve gaudere.

Reponit Titius le quidem, non nisi admodum repugnanti animo de suo Benefactori conqueri; at non credere se tua conscientia quingentas libras solvere posse; sine qua nulla vita ante coactione ad obstringendum fidem impulsum fuisse, id tamen invitum fecisse, tantumque ut a gravi litigio familiam eximeret, addit quingentas libras in sui vel matris gratiam a Sempronio solitus non fuisse; quandoquidem nihil ipsi unicuius laetus est, sed ut iram effugeret. Viro nobili, cui temere Parochiam promiserat, quicque deceptum tentiens polliuit, ne Incolum funderet, quos Sempronius in eis ditione polliuit, excoherent, maiore in eum, quam in Beneficii possessori indignatione exardescens, adeoque Parochum efficeret non debuisse, ut vel Titius ipse vel mater 300 librarum solutionem promitteret. Igitur eo redigatur omnis questione, an eam Sempronius, Titio ac matre incis, eam summan temere ac perperam solverit, ut ergo ad ejusdem summa compensationem extimulari ait obligari potuerit?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum, quod presentem expostionem vidit & expendit, eximimat, Parochum, qui Beneficium Nepoti resignerat, tuta conscientia resignationem revocare non potuisse, ex animo, ut libras quingentas, quas Parochia Domino dederat, Sempronius recuperaret. Sempronius jus nullum esse tamquam mutuam a quoniam repetendi quippe quem sia ipsius imprudentia ac levitas in hoc dispernit coniceret.

Secundum Sempronii Transactionem cum eo initam, qui Beneficium obtinuit, quicque se libras quingentas & Titio pensionem solutorum recipit, simoniaco esse, regulum porto, ad redemandam vexationem locum non habere in hac facti spece, in qua id unum agitur, ut Sempronius, cui ad Beneficium nil juris suppetit, competenter.

Simoniaca quoque illae Transactiones testiam inter Sempronium & Titii matrem, quae illa promissa se quingentas libras tanquam pecuniam mutuam Sempronio redditur; ratio est, quia Titius, cum jus, quod ad Beneficium gaudebat, per Patru revocationem amiserit, ad illud non reddit nisi

nisi ejus promissionis vi, eodemque uti non potuit ad redemandam vexationem &c. Quoniam beneficium hoc tanquam speciestandum est, & quicumque earum Conventionum participes extiterunt, poena in Jure contra Simoniacos iniicias subierunt. Titius ejus Beneficium fructibus iuri non potuit, & quicunque perceperit, Ecclesia restituere tenetur. Sempronius coram Deo nullum jus obtinet ad quingentarum librarum summarum, aut ad sonora, que sibi vindicata, & vexatione exercita, dum a nepote ejus danni compensationem exigit, cui unus ipse causam prabuit. Itaque Transactiones, quicunque in hoc negotio extiterint, utroque injuria, & aperata simonia nixa, nullam coram Deo obligationem inducent.

Decimum in Sorbona die 8. Septembris ann. 1684.
Aug. de Lamer.

C A S U S XXIV.

1. Parochus, qui agit cum Laico, ut Parochiam suam ejus filio resignet, ea conditione, ut centum francos accipiat pro adiunctionibus, quas editio in Presbyterio, simonia reuertit.

2. Qui pecuniam tribuit, aque reus est, nisi forte ignorancia in suo eum non posuerit.

3. Filius, qui postquam de ea Transactione cognovit, ab Episcopo Visa petivit, ipse quoque se simonis crimen obstrinxit.

4. Hi duo Ecclesiastici, Resignans, & Resignatarium nullo unquam tempore Beneficis possidentis idonei esse posse, nisi se certi in Romana Curia a Pontifice in irenum resolvendis.

Q U A E S I T U M .

P Arochus se Parochia abdicare volens querebat, qui sibi pro adiunctionibus utilibus non quidem, non tamen abfolute necessariis, quas ediderat, exiguum summarum solvere vellet. Laicus, cui filius erat Clericis militia adscriptus, stipulatus est cum Parochio, ante quam ad Romanam Curiam resignatio mittetur; promisit se earum structionem gratia libras centum ei solvendum, ac regale solvit; filius, in cuius favorem stipulatio peragebatur, de re non ante cognovit, quam Romana Curia provisiones ei tradenter; tunc nempe, quod modo se res habuerint, intellexit. In hac facti species queritur;

I. An Contractus hic sit simoniacus. Et quidem videtur esse, quia centum librae iure condito sine quo non, id nempe fuere, quod Parochum ad resignandum, & ad rem stipulatam pro temporali commido tribuendum determinavit; in quo simonia sita est.

II. An simonia Parochum & Laicum, qui cum eo egit, afficiat? Dubitandi ea ratio est, quod Laicus ea conventione simoniacione ignoravit, eumque proinde ignorantia excusare videtur; quia nempe ratione professionis Laicis Ecclesiastica super simoniacione negotio callere non tenetur; putant alii eum in simoniacione incidisse, quia ejusmodi Contractum inire non debuit, quia idoneos viros confiseret.

III. An Resignatarius, cum Visa resignacionis vi sumere voluerit, etiam postquam illam simoniacione esse intellexit, ipse quoque in simoniacione non incidet? Et an Collator, quem negotium non latet, ei proportiones concedere posset?

IV. Si in simoniacione lapsus est, quid ei faciendum, ut ab alibet liberetur? Potestne ea occulta haberi, utroque quartuor aut quinque tantum personis nota? Eumne Episcopus ab eadem ceteribus potest? Ille vero post absolutionem an non adhuc ceteribus ad Romanam Curiam configurare, ut in integrum restituatur?

V. Resignatarius, cum in Romana Curia liberatus, & de magna Penitentiaria mandato absolutus fuerit, poterit Parochia conferri tanquam vacans ob Resignantem simoniacionem, quae in hunc inquiratur? Clausa porro, quavis modo vacans, in resignatione poena non Ordinario jus tribuit de ea disponendi tanquam de Beneficio vacante?

Rogatur Concilium, ut super omnibus hisce questionibus sententiam suam rationibus firmatas exhibeat, eamdemque subscibat, ut in Diocesi legis loco sit?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum, quod propositam facti speciem vidit, & expendit, eximimat, Parochum initum inter Resignantem & Resignatarii Patrem simoniacione esse ob conditionem, que apponit est, ut nempe Resignantem centum librarum summa tribuantur, quia Resignans, dum Beneficium abdicaret, nihil juris ad eas obtinebat. Extractions autem, quas illi perficerat, in Dominium transferant Beneficii, cuius usum tantum ipse obtinebat, quandom quidem ejus Titularis existere, cum nihil egredit, quod non bonus Economus agere teneret, ut sibi communione bonum augeret.

Resignans & Resignatarius Pater subire poenas in Beneficium negotio contra Simoniacos inflictas; neque vero ab eius posteriori eximi potest, nisi absolute ignoraverit, id quod

(*) Cap. 1. & 2. de concess. prebend.

agebat, Ecclesia regulis vetitum esse, atque adeo nec dubitaverit, quia dubitatio bonam fidem impediisset, & quod inde consequtitur, ille a Simonia penit immunitis non esset,

Resignatarius cum id cognoverit, quod in sui gratiam gerit, effet, idque, dum Visa ab Episcopo petit, approbat, ipse quoque Simoniacionem censuras & poenas habens, ut

confusat ex Capite sicut ratis, Extra de simonia, & Glosa in idem Caput Verbo, Confessori: Nam si confessores, simoniacionem commisisti, quia confessio est quandoque confessio & ause est quae obiectis quia in maleficio ratibiliter retrocesseris, &

mandato comparatur. Quam doctrinam tradit & Glosa in Capitulo sicut, extra, de electione, Verbo, ratus habens, ubi de homine fermo est, in cuius favorem simonia commissa fuerat, ut ei Beneficium per electionem obtaineretur: alias se posset confessio, id est, ac si ab initio procurasset, tractat de simonia cap. fact. Sic enim ratibiliter in maleficio retrocesseris, & mandato comparatur: Satis ergo fuit Resignatarius id probare, quod actum est, ut poenas subire simonia realiter possit, & mandato comparatur: Satis ergo fuit Resignatarius id probare, ut res publica effet, ut poenas subire simonia realiter possit, & mandato comparatur: Satis ergo fuit Resignatarius id probare, ut res publica effet, ut in integrum restituenter, & Beneficis apti reddenter, id quod cum in Penitentiaria, tum in Dataria fieri posset: reintegrari tamen non efficitur, si Beneficium in Penitentiaria, in quo admisit est simonia, & quod inde consequtitur, Episcopus post ejusmodi reintegracionem non posset illud ipsum Resignatario conferre. Ceterum minus licet ad Beneficium nominare, quod non varet, cuiusque non fit nota vacatio. Hic vero, ut res publica effet, oportet Episcopum in hos duos Ecclesiasticos inquirere, & tunc quidem gratia in Penitentiaria Resignatario impetrata, ei profrus inutilis quod externum evaderet; publice quippe inde innotesceret, eum nimis confidit fuisse, ac prouide ille possidente Parochia inutilis non immerto ceteratur. Itaque ut res in occulto maneat, id unum ei supserit, ut Beneficium pure simpliciterque dimittat in Collatoris manu, a quo, prout ipsi videbitur, provideatur.

Decimum die 15. Martii ann. 1687.

Aug. de Lamer.

C A S U S XXV.

Simonia, & alia incommoda vitanda in Beneficij petitione, tum etiam cum is, cui pertinet, idoneus est.

1. Non licet in ultiis gratiam sollicitari Beneficium, cuius Titularis jacet in mortis articulo, & jam animam efficit.

2. Multo minus promitti potest servitum ei pristinum, qui datum operari, ut Beneficium idoneo viro, qui proponitur, conservatur.

3. Beneficium, quod centum requirit, si possit, ut possit, ut pleni carnis scientia, quia instrutus est, Ecclesia, in qua idem Beneficium situm est, utiliora operari navare potest.

Q U A E S I T U M .

P Enes unum Capitulum Diaecesis N... est plena collatio Beneficiorum omnium ejus Ecclesie, exceptis duabus tribus, qui Episcopas confit; atque in hac roganetur Sorbone Doctores, ut dicant, quid sentiant super questionibus, quae sequuntur.

I. Potestne ante Titularis mortem pro idoneo viro & ad Ecclesie utilitatem ejus Beneficium peti?

II. Potestne promitti illi opera, qui Beneficium obtinendum curaverint?

III. Quinam idonei sunt habendi? Causa exempli ad adolescentes amorum octodecim seu viginti in Ecclesia aliis educatisque, qui Ecclesiastici cantus peritus est, & latine scit, et quae probatis moribus, idoneus censendus sit?

IV. An non dignor omnino eligendus est; & in hac facti species Presbyter, qui cantus non fatus calter, sed singulariter ceterorum virtute ac doctrina preditus est, an non adolescenti, de quo supra, est preferendus?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum, ut propositis questionibus satisficiat, eximimat.

1. In Jure prohibitum esse Beneficium promittere, aut curare, ut sibi, cum vacaverit, promittatur (*). Et sane hac promissio, aut hic ambitus est occasio Titularis mortem optant, ut

di, ut ei succedatur. Hinc locus datur, inquitur Canones, bareitarum successione in Ecclesia: Nulla Ecclesiastica Ministeria, seu etiam Beneficia, vel Ecclesia tribuanur alicui, seu promittantur, arequm videntur, ne desiderare quis mortem proximi videatur, in cuius locum & Beneficium se credidit successum. Turpe est, & divit plenum animadversio judicii, si locum in Ecclesia Dei frusta successio expellatio habeat, quam ipsi etiam Gentiles condensare curarunt. Promissiones Beneficium, cum vacaverit, conferendi nulla nulliusque obligacionis declarantur in Jure (a). Neque vero id ex eo obligatum est, in cuius gratiam sollicitatio instituitur, idoneus sit, & Ecclesia bonum oculos habet. Potest sane universum proponi vir idoneus, qui in Ecclesia sedem aliquam occupet, cum Beneficia aderent, quae tribuantur: & non licet in eius gratiam peti Beneficium pecuniarum, quod nondum vacat, it enim improbant Canones & Ius universum, ut dictum est.

II. Quod si solliciti promitti non potest, multo minus potest, cum ille aliquid opere præsteti, aut se præstirum promitti: quoniam tribueretur anla credendis temporali ratione in causa esse, ut eligatur is, qui nominatur: quod summopere Canonibus adverbatur. Sæpe etiam contingit, ut oī studium ei gratificandi, a quo officium aliquod receptum est, præferretur minus dignus, quia ab eo commendaatur. Nempe gratis & absque ulla temporali cogitatione Beneficia sunt conferenda. Si secus agit, violat Ecclesia Leges, & simoniae criminis se obnoxium reddit.

III. Descriptio Adolescentis in Ecclesia educati, cantum & latimum sermonem calentis, ut in Expositione dictum est, cum idoneum esse significat.

IV. Dignior est, qui in fide, que vacat, potest utilius Ecclesie defervere; jam vero apparet adolescentem hunc ejusmodi esse, nam præter laudabiles, que ei tribuantur, qualitates, altius est in eadem Ecclesia, quicquid servitum exhibuit; que quidem justa causa est, quamobrem anterelatur, ut nimis illi addatur animus, qui eidem Ecclesiæ addidi sunt, quod & huic, & ceteri peculiaribus Ecclesiæ est fate perutere. Presbyter quidem, de quo in Expositione, doctor est; verum in hoc negotio nec præcepta, nec utilior qualitas est, ut occupetur fides, in qua canendum est, ac scientia est, ut divitium Officium majore cum dignitate obseratur.

Decimus in Sorbona hac die 23. Septembris ann. 1696.
G. Fronzana.

C A S U S XXVI.

A Simoniano edita Resignatio.

1 Ecclesiasticus Beneficium confidens ex ejus resignatione, qui ad illud nullo jure gaudiebat, nupto quod per fraudem a simoniis obtinuerat, ejus Titularis non est, nisi Romana Curia præsumtum inferendum curaverit, selenye illud, quovis modo vacet.

2 Et reddendum est Beneficium, qui a Collectoris nominatus fuerat, dummodo illud pravis rationibus non obtinuerit.

3 Si jus nemo ad illud obtinet, actualis ejus possessio potest, aigne viro, quicquid Ecclesiæ, in qua Beneficium situm est, opera novando idem est, resignat.

Q U A E S I T U M .

Collatum est Jacobo ratione minime canonica Beneficium simplex; consanguineum illud ei resigmandum curavit mediatione persona, cui se non ingratum fore tenuit est; cum Resignans graviter agrotaret, ad Romanam Curiam extra ordinem missum est, & quantum recordatione allequi licet, i supplicatione positum est, quicquid modo vacet. Moritur Resignans ante signature expeditionem; colatur cadaver, ut provisiones accipiantur, antequam Patronus nominare possit. Patronus biduo fecit triplu expeditus Romanæ Curie provisiones nominat; & cum de occultatione suscipatur, inquisitionem instituit; qui porro nominatus erat, graviori litigio se obnoxium sentiens jus suum alteri cedit, ea conditione, ut impellas, quas fecerat, fibi compenser. Desiluit Cessionario probationibus deslitus, ita ut Jacobus Resignatus sexenni aut septenni spatio in Beneficium possessione remanserit. Nunc vero inflat consanguinei, ut solvit impellas, quas ejus causa fecerunt; putat autem ille verisimile esse eos munus aliquid ei tribuisse, qui ad resignationem obtinuerant incubuerat, & cui grati animi fides obstricta fuerat.

Jacobus, Des afflante, Petrum consulit, significatque fibi in animo esse Beneficium suum ei resigname, quod neminem eo dignorem agnoscit. Petrus habet Jacobo gratias, inquietus quidem non credere Beneficium ab eo resignari posse, quod ad ipsum minime spectet, eique auctor est, ut illud ei remittat, quem Patronus nominaverit,

(a) Cap. Detestanda, De concess. prob. in 6.

Jacobus in consilium adhibet vicos alios, eosque doctos ac prios, qui non ignorantes eum veterem Concurrentem alio non mediocri Beneficio potiri, ei consilium dant, ut idoneum virum eligat; audientes porro, quod Jacobus sibi proposuit, id approbant, designati Ecclesiastici bona opinione duci, seque eum ad Beneficium acceptandum adacturos recipiunt.

Et sane sollicitatur Petrus, ut Jacobi consilii assensum prebeat; ille vero suas rufus difficultates opponit, & quos accusatores judicat, Doctores consulit; iterum Jacobus consilium petit, emneque uno ore concludunt Jacobus postea atque adeo debere Petru Beneficium suum reliquere.

Perficitur resignatio, & Petrus insitundam pensionem erat in Jacobi gratiam, quem prævidet necessarii obnoxium fore, quamvis Jacobus ipse nihil petiverit; simulque Petrus ei auctor fuit, ut si in Penitentiaria in integrum restituendum curaret, ad pensionem legitime possidendum, si forte Petrus, qui eam, eleemosynas quoque titulo, tribuebat, e vita excelsif; quia nempe tunc fieri posset, ut in Successore non eadem esset animi preparatio, si cognovisset ipsum nullo modo illud jure gaudeat.

Triennio & amplius pacificus possessor remanet Petrus, non nihil tamen propterea sollicitus, quod non fatis iuris Jacobo suscepit. Quia potio difficultates suas bona fide propofuerat idoneis Viris, qui eas floccis fecerant; ac præterea reditus omnes, pensione deducta, in pia opera conferbar, ac tantum quo viveret, sibi sumebat, animum tranquillavit, fecum repurans se plus aquo ei Beneficium, divina adjuvante misericordia, animo addictum non esse, aigue adeo paratum esse illud dimittere # ut in eum usum concenteretur, qui optimis conficeret.

Jacobus aegre a Romana Curia redintegrationem obtinere potuit; Petrus porro ei de Beneficii redditus open cerebat, quippe qui Ecclesia deservire vellet, nec animi dotibus deserviret. Nam Doctor idoneus super hoc salubro negotio, quod apud Romanum Pontificem difficultibus obnoxium erat, a Jacobo consultus, simonia, qui in prima resignatione in Jacobi favore facta apparebat, maxime rationem habuit, eique tenuit est se quidem credere necesse est, ut ejus Resignataris ad Romanam Curiam iterum mitteret, ut Beneficium provisiones obtineret.

Quarit I. An Petrus novas provisiones a Pontifice petere debet, an vero tenetur Beneficium in Collectoris manu simipliciter abdicare? Qui initio quidem jus obtinuerat, ei possidendo non amplius pares esse videtur; nominatus enim a Patrone celsit juri suo, ut Petro tenuit est, ratione non fatis Canonica, addens urbanitatem quadam, vel alia de causa fei jus omne, quo quidem gaudere posset, sequo animo in Petrus conseruit.

Quarit II. Quid satius sit, Petrum in Beneficium possidente perfidere, eo, ut si obliet, bene usurpar, in illud idoneo viro resigname, qui Diocesis deservire posset, in qua Beneficium situm est, & in qua Operaris valde opus est, an denique in Collectoris manu se Beneficium simipliciter abdicare? Benemeritus est Collector hic, & Petrus obtinere posset, ut illi digne electione, quae Ecclesiæ utilis est, assentietur.

Quarit III. An non male se gesserit Petrus, retento Beneficio, postquam Doctor Jacobum monuit oportere, ut Resignataris novam provisionem a Romana Curia impetraret? Porro Doctori huic haud magni ponderis via est cadaveris occultatio. Ideo autem Petrus post Doctoris decisionem nil novi molitus est, quod crederet, scilicet, ante quam resignationem acceptaret, difficultates omnes fatis expolliuisse. Præterea ignorat Petrus, an sibi Jacobus aut pacifica possitionis annos tres de simonia verba fecerit, atque an haec circumstantia, cum Doctores consulti sunt, exposta fuerit? At si quid Petrus peccavit, quod non perceperit, quid sibi facientur? dummodo illud pravis rationibus non obtinuerit.

Si jus nemo ad illud obtinet, actualis ejus possessio potest, aigne viro, quicquid Ecclesiæ, in qua Beneficium situm est, opera novando idem est, resignat.

R.

R E S P O N S I O.

Consilium Conscientia subscriptum sentiens opinionem diveritatem apud eos, qui consulti sunt, ex eproposito, quod negotiorum non fatis in bono lamine politum fuerit, existimat, ad questionem primam solvendam ab origine repetendum rem esse, id nempo quod dubium est, ab eo, quod certo confat, secernebund. Hoc posito Consilium censet, cum nil juri ad Beneficium Jacobo sit, eum resignationem in Petri gratiam nullam esse, nulla itidem ea omnia esse, que eamdem sunt confessa. Ejus, quicquid nigraveraat, cadaveris occultatio crimen est, quod cum Civiles, cum Canonica Leges pono dignum declarant; inde se Jacobus inhabili reddit et beneficio possidendo, tunc Rebullo, in Tractatu super ann. 1539. Constitutione aduersus eos, qui ea Beneficiorum cadavera fuerant celaverint, etiam si nihil ei promissum esset, qui operam suam ad resignationem contulit, vel non esset impinguus promissio, vel denique in Romana Curia ante Resignantem mortem admissa esset resignation. Itaque ob hoc omnia non animi generis vita, quorum singula nullitatem fecerunt, Jacobus non petuit Beneficium disponere, cuius non nisi iustus possessor erat; illud quippe ad eum spectabat, qui ad Patroni presentationem previous obtinuerat. Jacobus, qui Beneficium petuit, et omnes ejus fructus ei restituerunt tenor ad diem usque, quo es, cui jas siam cessit, ejus possessionem suscepit.

Per ejusmodi cessionem Cessionario in Cedentis sui locum & fedem facit; eique proinde restituendum fuit Beneficium, omnisque preventus ad eum spectant; neque vero cesso, quam editum in Jacobi gratiam, cum intelligent eas prævaricationes, quibus illa usus fuerat, a se probari omnino non posse. Jacobo novum ullam ius attulit ex tripla Juris regula: Nomini sua propriae parochiæ debet. Porro Jacobi resignationem in Petri gratiam de medio non iustificat jas eius tertii, cuius recellio voluntaria non fuerat, Jacobus quippe jas in Petrum transferre non potuit, quo ipso carebat, quodque in Cessionario tandem exiit, nisi eo le indumenta reddirent simonianam. Translatio cum eo edita, qui sibi jas celsit, eaque ratione ad Beneficium titulum inhabilitatem contraxerat.

Urbanitatis autem officium Juris ratio non est, ac defecetus suscipio, que labefet, non sufficeret, ut impeditetur, quominus remitteret Beneficium, omnisque redditus tum a Jacobo, tum a Petro perceptus restituatur; cum a justitia alienum sit exemplum ex fulpicio, & sine solidis & contenti probatione eo bono spoliari, quod ad ipsum certi spectat ob titulum, quo instruxit est. Si Petro solidis & contentis probatio suppetaret, si ejus dubitatio in certitudinem veritatem, si denique dubitare non posset, quominus resigatio Cessionario facta suuocata esset, tunc is quidem illi juris ad titulum, ac proinde ad Beneficium redditum obtinere conferetur; at non propterea Titularis Petrus est, ut post Beneficium affectus ex Jacobi tantum resignatione, quam Pontificis non alia de causa, quam quia legitimam crederet, acceperat; va porro cum ejusmodi non fuerit, Petrus mil juris articuli. Verum si, omnia resigname, Petrus Beneficium petit cum clausula, quicquid modo vacet, quod quidem verba omnia vacationis genera complectuntur; cum Beneficium reipublica vacaret, quicquid id ponatur tamquam certum coram Deo natali veri nominis Titulari tunc Petrus repleto præfus est, Beneficium fructibus tamquam verus difensor uti potuerit, nullique restitutio vel erga primum Competitorum a Patrone nominatum, vel erga Cessionario, quem ob conventionem simonianam jure suo cedidisse pro certo ponitur, obnoxius est.

Quod attinet ad questionem alteram, pacifica Triennalis possit Petro favorabilis esse posse, si Jacobum per simoniam, arca occultata Cessilio seu cadavera in Beneficium irreipisse ignoraret. At id non est vero simile, quoniam Jacobus ei status sui rationem detexerat; ut primum Petrus auctor ei fuerit, ut ei Beneficium remitteret, quem Patronus nominaverat, testis eum nil juris ad Beneficium obtinere, nec illud resigname posse, quod sane Jacobo non dixisset, nisi rationes, quibus illud obtinuerat, nihil valere, ei que nullum jus ad Beneficium tribuera cognovisset. Cessilio Petrus, Doctor, consilium dante, ut novas a Romana Curia provisiones obtinaret, eos in Provincia sui confulere debuit, qui ejusmodi rerum periti essent; sed ille tamen tranquillo animo fuerit, si cum clausula, quicquid modo vacet, provisio obtinuit, dummodo Cessionario per simonianam, quod ei resigname, non defit.

Quarit etiam, an non Jacobus impensis, quas Competitori suo attulit, resigname reddere tenetur? Atque an, si quando latiss habet, unde subfistat, non tenetur pensioni renuntiare, atque adeo fructus, quos ex Beneficio percepit, pro viribus restituere?

Tenetur Jacobus impensis, quas Competitori suo attulit, restituere, si quando habuerit, unde subfistat, eamque restituendum conficiat. Jam facta hypothese Petri provisio, quemadmodum supra declarata est, validam esse, penso, quam Jacobo promisit, valida ac firma est, eaque Jacobus non potest, cum in Penitentiaria fuerit in integrum restitutus; at si Petri provisio nulla sit, nulla quoque ex consequenti est pensionis creatio, quippe que cum voti Titularis determinato initiu nequaquam potuerit.

Decisum hac die 20. Maii ann. 1689.
Aug. de Lamer.

C A S U S XXVII.

Simonia in actionibus, quas edidit Parochus ob Sacramentorum administrationem, & ob alia Ecclesiastica Ministeria.

1 Parochus circa Simoniā nec Sacramentū nec sepulcrā vendere potest, eoque contentus esse debet, quid Diocesis Constitutionibus sacrum est.

2 Peccat avaritia crimen, cum ad efferenda Defunctionum corpora non ait postrem Missam, quae pro illis celebratur, ac dum origina solidis exiguntur declarationem, que non nisi quatuor annos quinque solidis costare debet.

3 Absolucionem ei negare debet Confessori, nisi ejusmodi exactione resignat, que maxima iniuste sit.

Q U A E S I T U M .

Uralis Parochus Diocesis P... coius Parochia, preter fortius preventus, libarum prope septingentiarum certis ac solidis est redditus, id quod ad ejus sustentationem fatis est, cum suis fit, & ne famulū quidem habeat, a suis tamen Parochianis ob Sacramentorum, & Matrimonii possibilium administrationem, atque ob Defunctionum sepulcrum & officium extraordinarias atque immodicas summas exagerare non dabat. Prohibet Cœsos atque alia lumina atrae postrem Missam accendi, atque adeo non ante hanc eandem Missam pergit ad effundendum defuncti corpus, ne luminaria, que cadaver circumstant, diu incendatur.

Præterea cum plures Incolæ Parochianæ derelicti operæ gratia & necessitate habeant ad Parochorum Electionem deferrare declarationem Parochi manu signatam publicationis, que edita fuerit, translationis eorum habitacionis in aliam Parochiam; hic Parochus occasione hinc arripiuit ab his pauperibus hominibus a declaratione opus habentibus triginta solidos exigendi, quicquid ubique locorum locorum quatuor tantum aut quinque solidi solvi contigerent.

Quarit ergo, postmodum Parochus hic ita se getere in Matrimonio, & Sepulcris Parochianorum; quorum plerique summa paupertate laborant? Eme jas competat quicquid vel minimum exigendi, cum certum preventum possidat, & qui ejus congruum sustentationem exceedat?

Potestene illa tua conscientia impedi, quoniam in divino Officio lumine ascendunt in defunctionis Vigiliis, & diutani priorum Missarum tempore, ut tum solam ardeat, cum postrem Missam cadavera elationem differre. Repugnare conseruat, ac non sine Parochianorum scandalo, simoniam, monopolium, & avaritiam exprobantur? Potestene trigesima solidorum taxam imponere predeclarationem, cupis gratia semper quinque solidi dati sint, ac deinde Absolutionem a Sacramenta his denegare, qui, quod exigit, ei solvere renuerint, cum publice notoriis sit enim hac una de causa cum multis ita se gelifit?

Parochus ejus confrater pro certo habens eum contra jus agere, quarit, an, si forte ille ad se Confessionis gratia acceperit, eum possit absolvere, quin ipsum adiungat ad restituendum, & ad scandalum, quod adeo sordida & quelibet ad diu agendi ratio Parochianis attulit, reparandum?

Quarit etiam in universum, & obiter, an Sacerdos aliquid exigere possit, præterquam quod fibi ultra offeratur, pro Missa Sacrificio? Potestene dicere otio aut deinceps solidos fatis non esse, ac duodecim feri quindecim exigere? Eadem ratione ob Sacramentorum, ac figuratim ob Matrimonii, ob sepulcrum &c. administrationem potestene, quod offertur, respire, ac negotiari, ut aliquid amplius obtineat?

R E S P O N S I O.

Consilium Conscientia subscriptum, quod allatam Expositionem visit, existimat quod questionem primam, Parochio non licere quicquam, ut est propositum, a Parochianis extorquere circa simoniā crimen; præterquam quod enim factis res patere videtur ipsa per se. Civiles & Canonice

Leges

Q U A S I T U M .

Leges in hanc eamdem rem expresse sunt. In Autelisani Constitutione art. 15. hoc habentur: „Inhibemus Prelatis omnibus Ecclesiasticis, & Parochis, ne finant quicquam exigi pro administratione Sanctorum Sacramentorum, Seputra, aliarumque remorum spirituum quarumcumque, non obstantibus arrogatis Confutacionibus & communis praeceptis, sed relata tamen cuicunque libertate tribuendi, quicquid ipsi videbitur. Beneficiis autem Constitutione art. 51. derogat praecedens, dona ita facit: „Volumus, & mandamus, ut cum Urbanis Parochis, tam ceteris serventur jura Observatorum, & alia jura Parochialis, Quis percipere conseruit, verunt juxta veteres & iudicabiles Confutaciones, non obstante Aurelianensi Constitutione, cui nos quoad hoc de regnavimus, & derogamus. Idem statuit in Edicto Melodunensi ann. 1580. art. 27.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem statutum est in C. Suan, & in C. Ad Apostolicam eadem titulio. Author (2) Sermonum ad fratres in Eremo questionem hanc aduersitatem decidit: Si Sacramentum, inquit, dare disjuncti, etiam si fuerit omni prosperitate existens, non Pastor, non Minister Christi, sed Mercator. . . . Simonia & simila voluntate porrige Sacramenta, nihil petendo, expectando, nihil de promissis desiderando: sed si cibi datur, justa recompensatio, non possidere potis. Modiclausius prima Synodus iudei precipit, quod occidat in Decretibus, in hac verba (c): Cum Sacramenta Ecclesie non solum sine labore, verum etiam sine auxiliis sufficiunt probanda sint; evanescunt omnes, ne in eorum administratione quicquam exigatur, aut etiam virbi, vel signi, directi, vel indirecti peccati: Qui fecerit secreti, cum & penitentiā jure communis statutis, & alii arbitrio Episcopi pediti solvuntur. Et tunc de summis & exequiis iudei repetit: Exequiis separari & contuberniis causa namis quicquam paci, aut exigere necat, neque etiam peccat, vel quia alia committere, quod summis habet, aut forsan auxiliis sufficiunt habet.

Quoad questionem alteram, standum est cuiusque Diocesis confutandi quod cadaverum elationem; Parochus autem confutandis violans graviter peccat, avaritiam suam patetacis, ac Diocesis quidem morem tenere debet in Cœris accendens, & ut scandulum, quod stultus, de medietate tollat.

Quoad tertiam: tritiga solidorum taxationem ob declaracionem imponere nequit, gravissimeque delinquit, dum Parochianis postulata tribuere nobilenter Absolutionem denegat.

Quoad quartam: Controversias, ad quem confessionis causa hic Parochus accederet, tenetur ab hac preposita præsumendum abducere, eisque praepare, ut refutaret, quicquid pro Sacramentis ac declarationibus exegit, quippe quicquid pro quod haec omnia capita iurisfitionem committeret.

Quoad questionem quintam, eamdemque postram, distinguendum est inter Presbyteros, qui Missam ex officio celebrare tenentur, & qui ejusmodi obligatione non administrantur. Quod attinet ad posteriores, ei taxe, quoniam Episcopus initium, standum est, celebratis porto Mita, admodum foret absolum, eos de retributione contendere. Poffent illi tamen significare, iustificationem Ecclesie Ministris debet, si adeo exiguo foret gratificatio, ut earum sufficiens impaseret. Ad extera quod attinet, per ea responsum est, quod supra dicta sunt.

Decum Parisiis hoc die 14. Januarii ann. 1678.
Aug. de Lamet,

C A S U S X X V I I I .

Simonia in conventione proposita Novitum ad Regularem Professionem recepto.

Ecclesiasticus, qui ut Regulare beneficium possidat, Benedictum Ordinem proficit, Monasterio, in quod ingreditur promittere nequit circa simoniam, se numquam ea posse, quibus ad subiectandum est eque.

(a) Alexand. III. Can. Cum Ecclesiis, de Simonia.

(b) Author Sermonum ad fratres in Eremo Serm. 38.

(c) S. Carolus Concil. Mediol. 1. 2. p. pag. 6. col. 2. de his, quas ad Sacram. administrationem pertinent. Idem tit. de iuris-

Q u a s i t u m .
Orinet Titus in Romana Curia Beneficium regulare cum provisoriis imposito faciat, in veterum Benedictinorum Monasterio Novitatum suum excedit. Cum inihi effet, ut Professorem emitteret, posulat Religiosi, ut, priusquam vota pronuntiantur, scripto, atque adeo dato vade promittat se numquam vestiti ab vestitu necessaria ab eo Monasterio excedit. Titus, ab is Monachalem fidem non petit, qui Benificium non tenet, iam posidit, aquo ille quidem animo fidem obstringeret; sed metuit, ne mandatis obsequens se simonie ermine polluat.

Iaque ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur, difficiens problematis. Si quis vero contra hac venire presumperit, portionem cum Glezii se neverit habetur.

Idem ex simonie definitione, que in Jure Canonico traditur, luculentiter evincitur. En Alexander III. (a) decisiōne: Horribile nimis est, inquit Pontifex; quod in quicunque Ecclesie actuē venientia permiseris habere, & non pro Ecclesiis, sed quicunque personis Ecclesiasticis pondēris in fidem, seu iurisdictionis Prelatibus in Ecclesiis, non non & pro sepulchris & exequiis mortuorum, & beneficioribus invenientium seu alii Sacramenta, aliud reservare. . . . Non igitur has de cetero sicut, vel per personas Ecclesiasticas advenient in fidem, vel in Sacerdotibus iustificandis, aut Iesu Christi mortuis, seu beneficiis nubentibus, seu alii Sacramenta conferendis, collatis aliud exiguntur

Legem fere non longius extendi, quam sicut, atque prouinciat, adeoque ex Regis Declarationis lectione judicandum, an ejusmodi Prioritate in ea comprehendantur; Legum tamen explicacionem sepe ab ea significacione perire, quia a Jucibibus accipiuntur, atque ita nil certi statui posse, nisi adhuc huic geminae facti species, de qua iudicatum fuerit.

Quod si penso in Romana Curia recepta esset, nolle patre, nempe confiteo timende forent; ac si permutationem non alter inserviubat, quam ea conditione, ut tenuioris Monasterii Prioris Bullas solvatur, omnesque Translationis & Provisionum impenias, aderit limonia; neque vero expre-

S O C I E T A S.

Societas nomine hoc loco venit conventio, quam mutuo insunt duæ, pluresve personæ, que propria vel pecuniam, vel industriam, vel quidvis aliud pretio estimabile ea conditione conjungunt, ut inter se lucrum partiantur, quod majus, & certius unionis hujus beneficio futurum sperant. In ejusmodi Societatis tres principes regule, quæ serventur: I. Ut qui pecuniam, merces, Pecora, vel id genus alia suppeditant, nec collata fortis, nec ullius censis ex eo, quod exhibent, certo percipiendi securi sint; cum id Sixti V. Bulla (4) rotundis verbis prohibuerit. II. Ut omnes Associati contribuant, & aliquid in Societate ponant, animalia, industria, labore, vel aliud quid pretio estimabile. III. Ut in Societate servetur aequalitas, ne scilicet unus alter magis officiarit, adeoque ut lucrum, impensa, jactura, ac damna communia sint, ac singuli plus emolumenta, minusve percipient, prout in Societate contulerint.

Vide (U S U R A,

C A S U S,

Conditions in Pecorum Societatis.

- 1 In Pecorum Societatis Locaster circa simoniam exigere negavit, ut sibi fors tua servetur.
- 2 Nullum exigere lucrum potius ultra justum dimidium, quod ad eum periret; quodvis aliud emolumenum usurarium est.
- 3 Qui ejusmodi emolumenta perceperit, iniqua esse bona fide ignorante, ad restituendum tenetur, si inde distres evaserit, non item sibi fidei tempore eadem emolumenta consumpsiverit.

Q U A R S I T U M.

Rogantur Sorbonæ Doctores, ut subsequentes Questiones, que ad Pecorum Societas spectant, hanc gravate definiant.

Qui ea in Societatem conferit, potuisse a Conductore petere, ut eorum preium, prout in estimatione veniant, sibi meatus & tertium pariter, aut dimidium lucri partem percipere ratione periculi, cui se ipse Locator exponit?

II. Locator hic potuisse a Conductore id exigere, ut jacturam omnem, quicunque tandem modo, causam contingat, in recipiat, adeoque si qua pecus periret, ipsi aliam reponere, vel ejus valoris dimidium Domino solvere tenetur?

III. Locator ultra proverbum dimidium ad se pertinere potuisse aliquod aliud emolumenum exigere, pura unam, duabus quorundam butyri libras pro quoque pecude, praeferat, non in ea recepta gregis jactura, si quo calu contigerit, sine conductoria culpa?

IV. Facta hypotheti in pecorum societate omnes, aut falso aliquis ejus conditions injicias esse, possunt eximi a restitucionis obligatione, quicunque bona fide, & quia ita effoler, ejusmodi conditions Societas inferuerit?

R E S P O N S I O.

Consimil Conscientie subscriptum, quod allatam expositionem vidit, existimat, sum, qui in societate pecora conferit, non posse tutu conscientie petere ut fors sita facta servetur prætextu periculi, in quod se conjectit, aut pro-

S P O N S A L I A.

Sponsalia definitur in Canone Nostrorum 30. quæst. 5. ut sint contrahendi matrimonii mutua promissio. Ad eorum validitatem necesse est, ut qui contrahant, septimum saltum ætatis annum compleverint, & liberis rationis usu pollicent; ut proinde possint quidem Parentes promittere, & filios suos obligare; sed hec promissio non inducunt obligacionem nisi post expremum, vel tacitum filiorum consentium, cum nempe illi ætatem ad Sponsalia requisitam attigerint.

Plures sunt casus, in quibus a promissione in Sponsalibus facta licet recedere. Sanctus Antoninus novem enumerat. I. Si Sponsum alter Religionem amplectatur, id, quod matrimonium quoque dissolvit, cum nondum est consummatum. II. Si Sponsum alterius alio concescerit, & per biennium de eo nihil audiret fuerit. III. Si alterum inficerit lepra, paralyssis, aut gravis aliqua deformitas eidem contigerit. IV.

(4) Bulla Sixti V. Decretabilis, 25. Octobr. 1356.

Si qua inter desponsatos affinitas oriatur, ut si Sponsus sua Sponsæ sororem carnaliter cognoverit. V. Si Sponsi in sponsalium solutionem ambo consentiant. VI. Si pars altera post Sponsalia fornicationis peccatum committat, quod pariter intelligendum de heresi, vel infidelitate, quæ spirituales fornicationes sunt. VII. Cum Sponsus aut Sponsa verum matrimonium cum alio contrahant, aut etiam si post meram matrimonii promissionem carnalis cognitione fecuta est. Qui tamen post Sponsalia alteram deinde duxit, vel se ductum promisit, mortaliter peccavit. VIII. Cum quis ante pubertatem desponsatus, petit, postquam ætatem hanc attigit, ut sibi licet ab initio Sponsalibus refilire, & aliud matrimonium contrahere. IX. Si Sponsum alter ex publico rumore cognovit aliquod consanguinitatis, alioquin generis impedimentum inter Desponsatos existere. Animadvertiscum est voto simplici calitatis precedente Sponsalia nulla evadere, quanvis iurejando firmata fuerint; quia hoc ius iurandum illicitum est, utroque vere, ac pronosticione Deo factæ contrarium. At si votum hoc post Sponsalia editum fuerit, perficiendi matrimonii obligatio perdurat.

(D I S P E N S A T I O N .
Vide (I M P E D I M E N T U M .
(M A T R I M O N I U M .

C A S U S .

Sponsalia peracta sine testibus, quibusque Parochus non interfuit.

Videndum est, quid consuetudinis observatur in Diocesis, quid in earum Ritualibus praescribatur, ut de Sponsalium, que sine testibus, ac sine Parochi presencia intra sunt, iudicetur.

Q U A R S I T U M .

Rogantur Sorbonæ Doctores, ut super hac difficultate proferant sententiam suam: An Sponsalia, quibus Parochus non adiut, & que sine testibus inita fuerit, valida sint, atque an matrimonio afferre possint impedimentum, quod appellant publicæ honestatis?

R E S P O N S I O .

Confidimus Conscientie subscriptum patet, publicæ honestatis impedimentum ex Sponsalibus, que valida sint, provenire, vel absolve loquendo ad Sponsalium validitatem praefici Parochi, seu Vicarii presentiam necessariam non esse. Ita Gamachius c. 53. ad Maritim. II. Neque vero necesse est ultimum adfessus juncta Toletrum l. 7. c. 12. n. 1. & Sanchez l. 1. disp. 12. de maritim. Sane in Rituali Alstathi traditur Diocesis non paucas esse, in quibus non amplius in Ecclesia Sponsalia contrahi consueverint, pag. 430. & 436. Illud enim differentem interest, inquit Sanchez, inter matrimonio clandestinam, & desponsationes, quod prior nulla declaravit Ecclesia, non item Sponsalia clandestina, quamvis docente Part. in 4. decr. de Sponsal. cap. Cum inhibitis, prohibita sint, & in Rituali Parisiensis coram quovis alio præter alterius Parochum celebrari prohibeantur.

Hinc inferri potest, quoniam publicæ honestatis impedimentum proventur ex Sponsalibus validis, consequens prouide fieri hoc impedimentum tum etiam locum habere, cum duo fine tale in matrum matrimonium data fide confessurunt. Reponeret forte, si publicæ honestatis impedimentum in eum finem sit institutum, ne scilicet desponsata consanguinea doci possit; & ut impedire facilius, quod inde oriatur, hoc incommodum non futurum in sponsalibus secretis, que nemini nota essent, quia tunc desponsatis al-

Decimū hoc die 19. Octobrī ann. 1696.
G. Fomagena.

S P U R I U S .

Qui appellantur spuri, sunt filii illegitimi, qui non ex matrimonio nati sunt: dicuntur etiam filii naturales. Existit Spurius adulterinus, qui ex persona conjugata, & alia non conjugata natus est. Est Spurius incestuofus, qui natus est ex persona diuibus, qua matrimonio simul jungi non possunt, propterea quod auctore cognationis gradu devincti sunt. Legitur apud Brodeau Spuriū natum ex persona matrimonii vinculo non irreitus post legata & donationes a patre & matre recipere, licet successioni sit ineptus, dummodo non sint immodi. Spurius nullam Ecclesiasticam dignitatem possidere potest, nisi sit legitimus: & si a sancta Sede dispensationem obtineat, aperte debet exprimeri, quali natalium defectu labore, an nempe sit Spurius adulterinus necne. Pater & Mater possunt filium suum legitimare per sublequens matrimonium, eumque filium suum esse coram Notario declarantes. Possunt etiam euandem legitimare, obtinentes litteras legitimacionis a Principe; sed illo solito, qui ex Soluto & Soluta nati sunt, possunt esse legitimis: adulterini & incestuosi non possunt, ejusmodi esse, quia quo tempore nati sunt, Pater & Mater legitimum matrimonium contrahere non poterant. Hoc in sensu nec genus, nec familiam habent. Si Spurius bona possidet, & ab intefato moriatur, Rex, aut Magistratus ipsi succedunt.